

**TỔNG CỤC LÂM NGHIỆP
VƯỜN QUỐC GIA YOK DON**

PHƯƠNG ÁN

**QUẢN LÝ, BẢO TỒN VÀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG
VƯỜN QUỐC GIA YOK DON GIAI ĐOẠN 2021 – 2030**

Yok Don, năm 2021

**TỔNG CỤC LÂM NGHIỆP
VƯỜN QUỐC GIA YOK DON**

PHƯƠNG ÁN

**QUẢN LÝ, BẢO TỒN VÀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG VƯỜN
QUỐC GIA YOK DON GIAI ĐOẠN 2021 – 2030**

CHỦ ĐẦU TƯ VƯỜN QUỐC GIA YOK DON	ĐƠN VỊ TƯ VẤN VIỆN NGHIÊN CỨU VÀ PHÁT TRIỂN LÂM NGHIỆP NHIỆT ĐỚI
GIÁM ĐỐC	VIỆN TRƯỞNG
Phạm Tuấn Linh	Dương Tiến Đức

Yok Don, năm 2021

MỤC LỤC

MỤC LỤC	i
DANH MỤC BẢNG BIỂU.....	iv
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT.....	vi
Chương 1	1
ĐẶC ĐIỂM HIỆN TRẠNG VỀ TÀI NGUYÊN RỪNG.....	1
VÀ ĐIỀU KIỆN KINH TẾ, XÃ HỘI VÀ MÔI TRƯỜNG	1
I. THÔNG TIN CHUNG	1
1. Tên đơn vị:.....	1
2. Địa chỉ liên hệ:.....	1
3. Cơ sở pháp lý về thành lập, chức năng, nhiệm vụ của VQG Yok Don.....	1
4. Biên chế, cơ cấu tổ chức.....	4
5. Nhận xét, đánh giá	5
II. ĐẶC ĐIỂM VỀ ĐIỀU KIỆN KINH TẾ, XÃ HỘI VÀ MÔI TRƯỜNG	6
1. Vị trí địa lý, địa hình, khí hậu thủy văn và thổ nhưỡng	6
2. Dân sinh, kinh tế, xã hội.....	8
3. Giao thông	13
III. ĐẶC ĐIỂM HIỆN TRẠNG VỀ TÀI NGUYÊN RỪNG.....	15
1. Hiện trạng sử dụng đất.....	15
2. Hiện trạng tài nguyên rừng.....	23
3. Dịch vụ môi trường rừng.....	28
4. Hiện trạng về cơ sở vật chất	29
Chương 2	35
ĐÁNH GIÁ QUY HOẠCH ĐÃ ĐƯỢC PHÊ DUYỆT	35
I. CÔNG TÁC QUẢN LÝ BẢO VỆ, PHÁT TRIỂN RỪNG, BẢO TỒN ĐA DẠNG SINH HỌC	35
1. Quản lý rừng.....	35
2. Công tác bảo vệ rừng, phòng cháy, chữa cháy rừng và sâu bệnh gây hại rừng	36
3. Quản lý lâm sản ngoài gỗ	39
4. Quản lý, bảo tồn đa dạng sinh học	39
5. Công tác quản lý, xử lý vi phạm pháp luật về công tác quản lý, bảo vệ và phát triển rừng, bảo tồn đa dạng sinh học.....	45
6. Nhận xét, đánh giá	46
II. PHÂN KHU CHỨC NĂNG CỦA KHU RỪNG ĐẶC DỤNG	46
1. Phân khu bảo vệ nghiêm ngặt.....	47
2. Phân khu phục hồi sinh thái.....	50
3. Phân khu dịch vụ, hành chính.....	54

4. Vùng đệm	55
5. Nhận xét.....	56
III. KẾT QUẢ THỰC HIỆN NHIỆM VỤ CÔNG ÍCH.....	56
1. Về thực hiện phân loại đơn vị sự nghiệp công lập	56
2. Nguồn thu của VQG Yok Don	57
3. Các hạng mục chi của VQG Yok Don	57
IV. KẾT QUẢ RÀ SOÁT, ĐÁNH GIÁ THEO BỘ NGUYÊN TẮC, TIÊU CHÍ TẠI PHỤ LỤC SỐ I THÔNG TƯ SỐ 28/2018/TT-BNNPTNT	58
1. Các nguyên tắc và tiêu chí đã đạt được	58
2. Các nguyên tắc và tiêu chí chưa đạt	58
V. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC, XÁC ĐỊNH NHỮNG TỒN TẠI VÀ ĐỀ XUẤT	59
1. Đánh giá chung.....	59
2. Đánh giá thực trạng đầu tư phát triển	61
3. Đối với công tác tổ chức bộ máy.....	64
4. Nhận xét.....	65
Chương 3	67
NỘI DUNG PHƯƠNG ÁN QUẢN LÝ, BẢO TỒN VÀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG Vườn quốc gia Yok Don GIAI ĐOẠN 2021-2030	67
I. SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG PHƯƠNG ÁN	67
1. Khái quát chung về công tác quản lý bảo vệ, phát triển rừng	67
2. Sự cần thiết phải xây dựng và thực hiện Phương án Quản lý, Bảo tồn và Phát triển bền vững	68
II. CĂN CỨ	69
1. Văn bản quy phạm pháp luật	69
2. Văn bản của các địa phương.....	72
3. Cam kết quốc tế	73
4. Tài liệu sử dụng	73
III. MỤC TIÊU	75
1. Mục tiêu chung	75
2. Mục tiêu cụ thể	75
IV. NỘI DUNG KẾ HOẠCH PHƯƠNG ÁN	77
1. Kế hoạch sử dụng đất	77
2. Kế hoạch khoán bảo vệ và phát triển rừng cho hộ gia đình, cá nhân, cộng đồng dân cư tại chỗ	84
3. Kế hoạch bảo vệ rừng, bảo tồn đa dạng sinh học	86
4. Kế hoạch phát triển rừng	96
5. Nghiên cứu khoa học, giảng dạy, thực tập, đào tạo nguồn nhân lực.....	98

6. Du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí và trồng được liệu dưới tán rừng	100
7. Xây dựng hạ tầng, mua sắm trang thiết bị phục vụ quản lý, bảo vệ, phát triển, sử dụng rừng.....	106
8. Hoạt động dịch vụ cho cộng đồng.....	111
9. Hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng và cho thuê môi trường rừng.....	112
10. Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về bảo vệ, phát triển rừng	113
11. Theo dõi diễn biến tài nguyên rừng, đa dạng sinh học; điều tra, kiểm kê rừng	115
12. Kế hoạch thực hiện các nguyên tắc quản lý rừng bền vững.....	117
V. NHU CẦU VỐN VÀ NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ	120
1. Nhu cầu vốn.....	120
2. Nguồn vốn đầu tư	124
VI. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN.....	125
1. Giải pháp về công tác quản lý, nguồn nhân lực	125
2. Giải pháp quản lý bảo vệ rừng và phòng cháy, chữa cháy rừng	126
3. Giải pháp về khoa học, công nghệ.....	128
4. Giải pháp về nguồn vốn, huy động nguồn vốn đầu tư	129
5. Giải pháp nâng cao đời sống của người dân trong vùng đệm	130
6. Giải pháp về cơ chế chính sách	130
7. Giải pháp về công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức	131
8. Giải pháp hợp tác quốc tế	131
VII. ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ CỦA PHƯƠNG ÁN	131
1. Hiệu quả về môi trường:.....	131
2. Hiệu quả về xã hội	131
2. Hiệu quả về kinh tế.....	132
TỔ CHỨC THỰC HIỆN.....	133
I. PHÂN CÔNG NHIỆM VỤ.....	133
1. Phòng Tổ chức - Hành chính.....	133
2. Phòng Kế hoạch - Tài chính	133
3. Phòng Khoa học và Hợp tác quốc tế	133
4. Hạt Kiểm.....	134
5. Trung tâm Giáo dục môi trường và Dịch vụ	134
II. KẾ HOẠCH KIỂM TRA, GIÁM SÁT	135
1. Mục tiêu:.....	135
2. Các chỉ tiêu giám sát.....	135
III. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	136
1. Kết luận.....	136
2. Kiến nghị	136

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 1: Tổng hợp dân số, lao động của các xã trong phạm vi quản lý và vùng đệm của VQG Yok Don.....	9
Bảng 2: Thành phần dân tộc trong phạm vi quản lý và vùng đệm của VQG Yok Don....	10
Bảng 3: Tổng hợp số lượng cán bộ, nhân viên của trạm y tế 07 xã	11
Bảng 4: Hiện trạng sử dụng đất VQG Yok Don	17
Bảng 5: Tổng hợp Hiện trạng sử dụng đất đang quản lý sử dụng ổn định và diện tích chồng lấn.....	21
Bảng 6: Hiện trạng rừng của VQG Yok Don	23
Bảng 7: Hiện trạng rừng và đất lâm nghiệp theo tình trạng quản lý	25
Bảng 8: Trữ lượng các loại rừng của VQG Yok Don	26
Bảng 9: Số lượng công trình cơ sở hạ tầng	30
Bảng 10: Trang thiết bị hiện có của VQG Yok Don	32
Bảng 11: Thành phần thực vật bậc cao có mạch theo các ngành, họ, chi.....	40
Bảng 12: Thành phần động vật rừng VQG Yok Don.....	41
Bảng 13: Tổng hợp số loài động vật quý hiếm, đặc hữu.....	43
Bảng 14: Số lượng loài chim nguy cấp, quý, hiếm của VQG Yok Don	44
Bảng 15: Số lượng loài bò sát, lưỡng cư nguy cấp, quý, hiếm của VQG Yok Don	44
Bảng 16: Thống kê các vụ vi phạm pháp luật qua các năm	45
Bảng 17: Các nguồn kinh phí được cấp của VQG Yok Don hàng năm.....	57
Bảng 18: Các hạng mục chi của VQG Yok Don.....	57
Bảng 19: Tổng hợp đánh giá về thực hiện các nguyên tắc quản lý rừng bền vững	58
Bảng 20: Kế hoạch sử dụng đất giai đoạn 2021-2030 của VQG Yok Don	78
Bảng 21: Kế hoạch khoán bảo vệ rừng	85
Bảng 22: Phân vùng phối hợp tăng cường lực lượng tham gia chữa cháy rừng khi xảy ra cháy rừng	91
Bảng 23: Đánh giá chỉ tiêu HCVPs tại khu vực VQG Yok Don	95
Bảng 24: Kế hoạch bảo tồn khu rừng có giá trị bảo tồn cao	96
Bảng 25: Tổng hợp diện tích khoanh nuôi xúc tiến tái sinh tự nhiên	97
Bảng 26: Danh mục các đề tài, dự án của VQG Yok Don giai đoạn 2021-2030.....	98
Bảng 27: Kế hoạch tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật.....	114
Bảng 28: Kế hoạch theo dõi diễn biến tài nguyên rừng, đa dạng sinh học	116
Bảng 29: Tổng hợp kế hoạch thực hiện các tiêu chí quản lý rừng bền vững	118
Bảng 30: Nhu cầu vốn phục vụ cho công tác Bảo vệ rừng giai đoạn 2021 – 2030	120
Bảng 31: Nhu cầu vốn Phát triển rừng giai đoạn 2021-2026	121
Bảng 32: Nhu cầu vốn phục vụ cho Du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí.....	121

Bảng 33: Nhu cầu vốn phục vụ cho xây dựng cơ sở hạ tầng	122
Bảng 34: Nhu cầu vốn phục vụ cho tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật	123
Bảng 35: Tổng hợp nhu cầu vốn QLRBV VQG Yok Don giai đoạn 2021-2030	123
Bảng 36: Tổng hợp nhu cầu vốn và các nguồn vốn đầu tư	125

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BCĐ	Ban chỉ đạo
BVR	Bảo vệ rừng
BVNN	Bảo vệ nghiêm ngặt
CITES	Công ước quốc tế về buôn bán các loại động, thực vật hoang dã nguy cấp (CITES) ký tại Washington D.C ngày 01/3/1973
DABT	Dự án bảo tồn
DLST	Du lịch sinh thái
DVDL&GDMT	Dịch vụ du lịch và giáo dục môi trường
ĐDSH	Đa dạng sinh học
GCNQSDĐ	Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất
HCDV	Hành chính dịch vụ
HCV	Rừng có giá trị bảo tồn cao
NĐ06	Nghị định 06/2019/NĐ-CP ngày 22 tháng 01 năm 2019 về quản lý thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm và thực thi công ước về buôn bán quốc tế các loài động vật, thực vật hoang dã nguy cấp
NĐ64	Nghị định 64/2019/NĐ-CP ngày 16/7/2019 của Chính Phủ về Sửa đổi Điều 7 Nghị định số 160/2013/NĐ-CP ngày 12 tháng 11 năm 2013 của Chính phủ về tiêu chí xác định loài và chế độ quản lý loài thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ
PTNT	Phát triển Nông thôn
IUCN 2020	Danh lục Đỏ IUCN 2020 2020
KNTS	Khoanh nuôi tái sinh
PCCCR	Phòng cháy chữa cháy rừng
PHST	Phục hồi sinh thái
QLRBV	Quản lý rừng bền vững
SĐVN	Sách Đỏ Việt Nam 2007
VQG	VQG

Chương 1

ĐẶC ĐIỂM HIỆN TRẠNG VỀ TÀI NGUYÊN RỪNG VÀ ĐIỀU KIỆN KINH TẾ, XÃ HỘI VÀ MÔI TRƯỜNG

I. THÔNG TIN CHUNG

1. Tên đơn vị: Vườn quốc gia Yok Don

2. Địa chỉ liên hệ: Km 38 tỉnh lộ 1, xã Krông Na, huyện Buôn Đôn, Đắk Lắk;

Điện thoại: 02623.783.022;

Website: <http://yokdonnationalpark.vn>;

Email: yokdon.ecotourism@gmail.com;

3. Cơ sở pháp lý về thành lập, chức năng, nhiệm vụ của VQG Yok Don

3.1. Về thành lập và quá trình quản lý đất đai của VQG Yok Don

a) Về thành lập, mở rộng VQG Yok Don

- Quyết định số 352/CT ngày 29/10/1991 của Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng về việc Phê duyệt Luận chứng kinh tế kỹ thuật Vườn quốc gia Yok Don;

- Quyết định số 301/TCLĐ của Bộ Lâm nghiệp cũ, nay là Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ngày 24/6/1992 về việc Thành lập VQG Yok Don;

- Quyết định số 39/2002/QĐ-TTg ngày 18/03/2002 của Thủ tướng Chính phủ về việc Mở rộng VQG Yok Don tỉnh Đắk Lắk;

- Quyết định số 03/2004/QĐ-BNN ngày 28/01/2004 của Bộ Trưởng bộ Nông nghiệp và PTNT về việc Ban hành Quy chế tổ chức, hoạt động của VQG Yok Don;

- Quyết định số 672/QĐ-BNN-TCLN ngày 29/3/2012 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn về việc Phê duyệt “Quy hoạch bảo tồn và phát triển bền vững VQG Yok Don giai đoạn 2010 – 2020”, Kèm theo báo cáo thuyết minh;

b) Về quản lý đất đai

Theo quyết định số 39/2002/QĐ-TTg ngày 18/03/2002 của Thủ tướng Chính phủ về việc Mở rộng VQG Yok Don tỉnh Đắk Lắk, tổng diện tích tự nhiên của VQG Yok Don là 115.545,00 ha.

Trên cơ sở 39/2002/QĐ-TTg ngày 18/03/2002 của Thủ tướng Chính phủ năm 2012 VQG Yok Don được Bộ Nông nghiệp và PTNT phê duyệt Quy hoạch bảo tồn và phát triển bền vững VQG Yok Don giai đoạn 2010 – 2020 tại quyết định số 672/QĐ-BNN-TCLN ngày 29/3/2012, cụ thể như sau:

- Diện tích tự nhiên của VQG Yok Don theo Quyết định số 39/2002/QĐ-TTg ngày 18/03/2002 là 115.545,00 ha, bao gồm: phân khu bảo vệ nghiêm ngặt là 80.947 ha; phân khu phục hồi sinh thái là 30.426 ha, và dịch vụ hành chính là 4.172 ha, trong đó:

+ Dự kiến trả về địa phương 1.691,05 ha, gồm: phân khu bảo vệ nghiêm ngặt 744,05 ha, dịch vụ hành chính 947,00 ha.

+ Do đó, diện tích VQG Yok Don giảm xuống còn 113.853,95 ha (theo Quyết định số 672/QĐ-BNN-TCLN ngày 29/3/2012), gồm: bảo vệ nghiêm ngặt 72.006,95 ha, phục hồi sinh thái 35.501,00 ha và dịch vụ hành chính 6.346,00 ha.

+ Tuy nhiên, cho đến thời điểm hiện tại đối với diện tích 1.691,05 ha vẫn chưa có thủ tục chuyển mục đích sử dụng và trả về địa phương theo đúng quy định của pháp luật hiện hành. Do vậy, cho đến thời điểm hiện tại tổng diện tích tự nhiên của VQG Yok Don vẫn được xác định là 115.545,00 ha, gồm: phân khu bảo vệ nghiêm ngặt là 72.751,00 ha; phân khu phục hồi sinh thái là 35.501,00 ha, và dịch vụ hành chính là 7.293,00 ha.

- Ngoài ra, Trong quá trình quản lý, sử dụng 115.545,00 ha diện tích tự nhiên của VQG Yok Don, đã xác định được phần lớn diện tích của VQG Yok Don được quản lý sử dụng ổn định và tồn tại một số diện tích đã bị chồng lấn trong quản lý đất đai giữa VQG Yok Don với các địa phương do các yếu tố lịch sử từ khi mở rộng VQG Yok Don, cụ thể như sau:

+ Diện tích VQG Yok Don đang quản lý sử dụng ổn định là 113.904,50 ha, bao gồm: phân khu bảo vệ nghiêm ngặt 72.061,00 ha, phục hồi sinh thái 34.550,50 ha và dịch vụ hành chính là 7.293,00 ha.

+ Diện tích đang bị chồng lấn trong quản lý, sử dụng đất là 1.640,50 ha, tại phân khu bảo vệ nghiêm ngặt là 690,00 ha, phục hồi sinh thái là 950,50 ha. Khu vực này ở phía bắc đường quốc lộ 29 thuộc địa giới hành chính của 2 xã Cư M'lan, Ea Bung, huyện Ea Súp ở 2 phân khu là phân khu bảo vệ nghiêm ngặt là 690,00 ha, phục hồi sinh thái là 950,50 ha. Sở dĩ có sự chồng lấn trên là do: Khi bàn giao xác định ranh giới mở rộng VQG Yok Don thì lấy phía Nam đường tỉnh lộ 1A (nay là Quốc lộ 29) làm ranh giới. Nhưng khi xác định diện tích VQG Yok Don được mở rộng thì diện tích được xác định theo đường ranh giới các khoảnh trong các tiểu khu của 2 lâm trường Buôn Đrang Phók và lâm trường Ban Đôn bàn giao sang, các khoảnh này có một phần diện tích ở phía Bắc đường tỉnh lộ 1A, vì vậy, về mặt ranh giới thì VQG Yok Don không quản lý diện tích rừng nằm trên phía Bắc đường tỉnh lộ 1A nhưng về mặt hồ sơ diện tích thì VQG Yok Don vẫn bao gồm một phần diện tích của các khoảnh nằm ở phía Bắc đường tỉnh lộ 1A. Như vậy, về diện tích chồng lấn ở khu vực huyện Ea Súp là do không có sự đồng nhất về mặt diện tích bàn giao và ranh giới bàn giao cho VQG Yok Don quản lý sử dụng từ khi mở rộng Vườn.

Vì vậy, trong Phương án Quản lý, bảo tồn và phát triển bền vững VQG Yok Don giai đoạn 2021-2030 hiện nay vẫn được xây dựng trên tổng diện tích là 115.545,00 ha bao gồm 2 phần là: Diện tích quản lý sử dụng là 113.904,50 ha và diện tích chồng lấn từ khi mở rộng Vườn là 1.640,50 ha.

3.2. Chức năng, nhiệm vụ

a) Chức năng:

VQG Yok Don là đơn vị sự nghiệp công lập trực thuộc Tổng cục Lâm nghiệp, có chức năng quản lý, bảo vệ phát triển rừng đặc dụng; bảo tồn và phát huy các giá trị đặc biệt về thiên nhiên, mẫu chuẩn hệ sinh thái, đa dạng sinh học, nguồn gen sinh vật, di tích lịch sử, văn hóa, cảnh quan; nghiên cứu khoa học; cung ứng dịch vụ môi trường rừng và du lịch sinh thái thuộc phạm vi được giao quản lý và theo quy định của pháp luật.

b) Nhiệm vụ và quyền hạn: